

ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΣΩΣΗΣ (του Γιάννη Ζήση)

Θεσμικός και διαχειριστικός έλεγχος των σχεδίων διάσωσης και των χρηματοοικονομικών τους πακέτων

Είναι προφανές ότι την ίδια ώρα που οι επιχειρήσεις ζητούν σπάσιμο των κανόνων της αγοράς στον τομέα της ανταγωνιστικότητας και της παρεμβατικότητας του κράτους, την ίδια ώρα οι ίδιες θέλουν να διατηρήσουν προνομιακή ελευθερία στην πρωτοβουλία για τη διαχείριση των πακέτων διάσωσης και όχι μόνο να έχουν ένα λόγο στην στόχευση και στην διαδικασία αξιοποίησης του.

Αυτό από μόνο του δείχνει ένα έλλειμμα κουλτούρας γύρω από τα θέματα που αφορούν τα σχέδια διάσωσης από πλευράς της αγοράς, την ίδια ώρα που η ίδια εισάγει αιτήματα διάσωσης, και παράλληλα δείχνει βέβαια το ένα έλλειμμα της πολιτικής στο να λειτουργήσει ρυθμιστικά σε σχέση με τους πόρους που είναι πόροι κρατικοί, πόροι δηλαδή των πολιτών.

Στο σημείο αυτό λοιπόν μπορούμε να πούμε ότι χρειάζονται δύο προσεγγίσεις ελέγχου και ρύθμισης.

Ας δούμε όμως τώρα τα βασικά σημεία καταρχήν θεσμικού ελέγχου. Θεσμικός έλεγχος σημαίνει εγκατάσταση ορισμένων αρχών. Η πρώτη αρχή πρέπει να είναι:

1. η αρχή της εγγύτητας, εφόσον οι πόροι αυτοί αντλούνται από το δημόσιο και συνεπώς από τους πολίτες, ή απ' την συνολική οικονομία, θα πρέπει να λειτουργούν στην ακτίνα δράσης τους με όρους αυτής της εγγύτητας, της αρχής της επικουρικότητας και της εγγύτητας. Το δεύτερο είναι ότι οι πόροι αυτοί πρέπει να συνδέονται με σχεδιασμό στο πλαίσιο των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα όπου όμως το θεσμικό πλαίσιο είναι αντίθετα διαμορφωμένο από τις συμπράξεις που ήταν ιδιωτικοκεντρικές. Εδώ θα πρέπει να έχουμε κρατικοκεντρικές συμπράξεις, μεταβατικές και σε μήκος χρόνου, ελεγκτικές και προληπτικές στην συμβολαιακή τους διαμόρφωση. Συνεπώς σ' αυτές τις περιπτώσεις πέρα από την αρχή της εγγύτητας θα πρέπει να εφαρμόζεται και
2. η αρχή της διασφάλισης του δημόσιου συμφέροντος και της δημόσιας ελεγκτικής αρμοδιότητας. Η τρίτη βασική θεσμική αρχή είναι
3. η αρχή του σχεδιασμού και της στόχευσης. Είναι προφανές ότι πρέπει να υπάρχει στη λογική ενός σχεδιασμού και μιας στοχευμένης προσέγγισης, που να αξιοποιεί κατά το καλύτερο δυνατό τρόπο την κεφαλαιακή διάθεση ή διευκόλυνση. Αυτές οι τρεις βασικές αρχές πρέπει να αναδεικνύουν επίσης την αναγκαιότητα
4. μιας μερισματικής συνοχής στα χαρακτηριστικά της οικονομίας, μιας μερισματικής συνέχειας και μιας
5. αναπτυξιακής επιλογής βιώσιμης υπό όλες τις διαστάσεις της.

Αυτές οι πέντε αρχές πρέπει ν' αποτελούν το θεσμικό υπόβαθρο των σχεδίων διάσωσης. Στην μερισματική συνέχεια και συνοχή θα πρέπει να δούμε και την κατευθυντικότητα και την στόχευση των σχεδίων διάσωσης όχι μόνο σε ένα κλάδο οικονομικό, στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, αλλά στην επιχειρηματικότητα και στον πολίτη και στην κοινωνία, υπό την έννοια βέβαια ότι συμπεριλαμβάνουμε και τη διάσταση του περιβάλλοντος. Πιστεύουμε ότι αυτές οι αρχές στην ουσία μειώνουν τον ηθικό κίνδυνο της μείωσης του κόστους του χρήματος απ' τη μία, και ταυτόχρονα αντιμετωπίζουν αρκετά και εκείνες τις εξωτερικότητες των σχεδίων διάσωσης, διαμορφώνοντας όρους μιας συστημικής ομαλότητας στην μετάβαση προς μια κατάσταση κανονική όπου θα έχουν αποκατασταθεί οι όροι της οικονομικής σταθερότητας και ισορροπίας.

Γιάννης Ζήσης

Δημοσιογράφος – Συγγραφέας

Μέλος της γραμματείας της ΜΚΟ ΣΟΛΩΝ